

РЕШЕНИЕ

№ 2304

гр. София, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 06.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **7924** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба от С. Л. Д. от [населено място], с която е предявен иск срещу Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ) за присъждане на обезщетение в размер на 5000 лв. за претърпени от ищеца неимуществени вреди, причинени му от отменено с влязло в сила съдебно решение Наказателно постановление (НП) № 11-01-563/21.02.2020 г., издадено от директора на АДФИ, с което на основание чл.256, ал.1, пр.1 във вр. с чл.261, ал.2 от ЗОП във вр. с чл.3, ал.2 от ЗАНН, му е наложено административно наказание „глоба” в размер на 2 203,97 лв., ведно със законната лихва от влизане в сила на решението на съда – 06.10.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът – Агенция за държавна финансова инспекция, чрез упълномощения си процесуален представител юрк. Т. К. оспорва исковата молба като неоснователна. Моли съда да я отхвърли.

Участвалият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност, алтернативно за частична основателност на исковата молба.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, прие за установено от фактическа страна следното:

С НП № 11-01-563/21.02.2020 г. на директора на АДФИ, на ищеца на основание

чл.256, ал.1, пр.1 във вр. с чл.261, ал.2 от ЗОП, за нарушение на чл.17, ал.1 във вр. с чл.20, ал.2, т.2 във вр. с чл.3, ал.1, т.2 от ЗОП за това, че на 06.11.2017 г. в [населено място] като директор на Служба „Военна информация” и възложител на обществени поръчки по смисъла на чл.5, ал.2, т.13 от ЗОП не е приложил предвидения в закона ред за възлагане на обществени поръчки, въпреки че са били налице законовите основания за това, а вместо това сключил договори за доставка на МПС на стойност 91 832 лв. без ДДС, е наложено административно наказание „глоба“, в размер на 2203,97 лв.

Наказателното постановление е обжалвано от Д.. С решение от 03.06.2021 г. по образуваното пред него НАХД № 3748/2020 г. Софийският районен съд е потвърдил обжалваното НП. Решението е отменено по касационна жалба на С. Д. с решение № 15/06.10.2021 г. на Административен съд – София град като по същество касационната инстанция е отменила и наказателното постановление.

По делото бяха изслушани показанията на един свидетел – В. Д. – съпруга на ищеца, която дава сведения за изживени от него силен стрес, безпокойство, тревожност, причинен му психически дискомфорт и негативни емоции. Съдът отчита, че показанията са дадени от лице, което е заинтересовано от изхода на спора, но отчита също и факта, че преживените негативни емоции от Д. могат да бъдат най-пълно и най-пряко възприети именно от съпругата му. В този смисъл и доколкото същите кореспондират с останалите по делото доказателства, основават се на лични възприятия, непосредствени впечатления, системни и трайни наблюдения за осъществени в правната действителност факти от процесния период съдът намира, че няма пречка да кредитира същите.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.7 от ЗОДОВ, искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по чл.1, ал.1 и чл.2, ал.1 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. Ищецът е с адрес в [населено място], твърдяното увреждане е настъпило в същото населено място, правното основание на иска е чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, с оглед на което исковата молба е предявена пред компетентния съд при спазване на правилата за родова и местна подсъдност.

Изпълнено е условието на чл.204, ал.1 от АПК - искът е подаден от лице с надлежна процесуална легитимация и е насочен против ответник, притежаващ характеристиките по чл.205 от АПК - юридическото лице АДФИ, от чийто отменен с влязло в сила съдебно решение акт се твърди, че са причинени вредите. Искът е предявен срещу легитимиран ответник съгласно чл.205 от АПК във връзка с чл.6, ал.1 от ЗДФИ. Тоест, налице са всички положителни процесуални предпоставки и не се откриват отрицателни процесуални предпоставки за водене на делото. Исковите са предявени след отмяната на НП съгласно чл.204, ал.1 от АПК.

Разгледан по същество, искът е и частично основателен.

За да се реализира отговорността на държавата по реда на специалния закон ЗОДОВ следва да се установи по безспорен и категоричен начин наличието на кумулативно изискуемите предпоставки, посочени във фактическия състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно: незаконосъобразен акт, издаден в резултат на административната дейност на държавен орган или негови длъжностни лица, отменен по съответния ред, негови действия или бездействия, при или по повод изпълнение на административна дейност;

вреда от такъв административен акт, действие или бездействие и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Това от една страна означава, че за целите на закона е от значение не съществуването на някаква причинна връзка, а същата да е пряка и непосредствена. Под преки вреди следва да се разбират онези, които са типична, нормално настъпваща по време и място последица от незаконосъобразния акт, действие или бездействие. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправното действие или бездействие установения за незаконосъобразен акт. От друга страна съобразно текста на чл.4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата е обективна, безвиновна, поради което въпросът за вината не се изследва.

Доказателствената тежест да проведе пълно и главно доказване на посочените обстоятелства е на ищеца. При липсата на който и да е от елементите от фактическия състав на приложимата правна норма отговорността на държавата не може да бъде ангажирана.

Съгласно мотивите по т. 1 от ТП № 2/19.05.2015 г. на ОСС от ГК на ВКС и ОСС на ВАС, следва да се приеме, че издаването на наказателно постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. От друга страна не е налице друг процесуален ред, по който увреденото лице би могло да предяви претенциите си (аргумент по чл.8, ал.1 от ЗОДОВ). Тоест, налице е административен акт като част от първия елемент на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Неговата незаконосъобразност е установена с влязло в сила съдебно решение. С това следва да се приеме, че е налице първият елемент на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

По делото се установи, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, притеснения и други негативни психически изживявания, причинени от наложеното му административно наказание с наказателното постановление, издадено от директора на АДФИ, до отмяната му. Съгласно §1 от ДР на ЗОДОВ за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. В настоящия случай приложение намира разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Съгласно трайно установената съдебна практика понятието „справедливост” по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са вида, характера и интензитета на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Съдът при преценката си по чл.52 от ЗЗД за справедливост отчита, че ищецът е завел дело по ЗОДОВ за неимуществени вреди и от друго отменено НП, по което с решение № 1333/29.02.2024 г. по адм. дело № 7923/2023 г. на Административен съд – София град е осъдил АДФИ да заплати на С.

Д. обезщетение за причинените му от отменено с влязло в сила решение неимуществени вреди в размер на 2000 лв. като е отхвърлил иска до пълния му предявен размер от 5000 лв.

Настоящият състав намира, че противно на твърденията на ответника, наличието на други причини за възникване на подобни негативни изживявания като други НП, освен процесното, не обуславя липсата на причинно-следствена връзка между отмененото като незаконосъобразно НП и породените притеснения и безпокойства, а следва да бъде ценено единствено с оглед определяне размера на дължимото обезщетение. От отмененото наказателно постановление за ищеца са настъпили неимуществени вреди, които са в пряка причинно-следствена връзка с незаконосъобразно наложеното му административно наказание, като същите подлежат на обезвреда, независимо от обстоятелството, че освен конкретната административна глоба, на Д. с други наказателни постановления на АДФИ са били наложени и други административни наказания.

Медийните публикации, от които ответникът твърди, че всъщност са настъпили вредите, отразяват обективно факта, че ищецът е бил признат от органите на АДФИ за нарушител на административноправния ред. Подобна информация, разпространена чрез средствата за масова информация е повлияла негативно върху на Д.. Този негативен ефект върху имиджа на ищеца обаче е резултат не от публикациите в медиите, както неправилно твърди ответникът, а от отразеното в тях обстоятелство, че служителите на АДФИ са установили в дейността на Д. нарушения по ЗОП, за което са издадени НП и са му наложени глоби. Отмяната на едно и повече от тези НП като незаконосъобразни обуславя и доказва несъстоятелността на разпространените чрез средствата за масова информация твърдения за допуснати от ищеца нарушения при осъществяване на служебните му задължения.

При това съдът намира, че обезщетение в размер на 500 лв. би отговаряло напълно на степента на вредите, претърпени от ищеца, Именно в този размер искът за неимуществени вреди следва да бъде уважен, а в останалата част до претендираните 5000 лв. - отхвърлен като недоказан.

Наред с това, върху присъдената сума следва да се присъди и законната лихва от влизане в сила на решението на съда – 06.10.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.

Съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. В случая от ищеца е поискано заплащането на 10 лв. за държавна такса и адвокатско възнаграждение, платимо на упълномощения и явил се по делото процесуален представител адв. Д. Т. на основание чл.38, ал.2 във вр. с ал.1, т.3, пр.2 от Закона за адвокатурата (ЗА). По делото обаче не е представен договор за правна защита, поради което съдът не може служебно да се произнася по размера на адвокатското възнаграждение. Съгласно ТР №6/2012г. на ВКС, ОС на ГК и ТК, наличието на договор за правна помощ е абсолютна предпоставка за присъждане на разноски, тъй като именно в договора се посочва договореният начин на плащане.

По изложените съображения, Административен съд - София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенцията за държавна финансова инспекция да заплати на С. Л. Д. с адрес: [населено място],[жк], [улица], ап.13, сумата от 500 (петстотин) лева, представляваща обезщетения за претърпени от ищеца неимуществени вреди от отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление № 11-01-563/21.02.2020 г., издадено от директора на Агенция за държавна финансова инспекция, ведно със законната лихва, считано от 06.10.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди до пълния предявен размер от 5000 лв.

ОСЪЖДА Агенцията за държавна финансова инспекция да заплати на С. Л. Д. с адрес: [населено място],[жк], [улица], ап.13, сумата от 10 (десет) лева, представляваща разноски за внесена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: